

Отже, якщо міжнародний авіарейс було затримано на тривалий час, а перевізник не надав належної інформації про причини затримки рейсу, не забезпечив харчуванням та питною водою, не забезпечив приміщення в готелі для очікування, у зв'язку з тривалою затримкою рейсу; не надав можливість безкоштовно зателефонувати про затримку рейсу тощо, пасажери можуть звернутися письмово до офіційного представництва авіаперевізника з відповідною претензією, в якій викласти скаргу на неналежно надану послугу з авіаперевезення та пропозицію надати відповідну компенсацію за порушені права пасажера.

Література

1. Українське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainepravo.com/scientific-thought/pravova-pozytsiya/zakhist-prav-pasazhir-v-pri-zd-ysnenn-av-aperevezen-na-av-al-n-yakh-vropeyskogo-sptovaristva/>.

2. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ міністерства інфраструктури від 30 листопада 2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12>.

3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

УДК 342.9 (043.2)

Юринець Ю. Л., д.ю.н., доцент,
Кирпічнікова А.Г., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

АВІАТЕРОРИЗМ В УКРАЇНІ – ПРОБЛЕМИ І ВИРІШЕННЯ

Тероризм у сьогоденні – це найпотужніша зброя та інструмент, що нерідко використовується не лише проти влади для повалення конституційного ладу та сіяння страху в суспільстві, але й самою владою для досягнення своїх цілей. Сучасний тероризм з розвитком новітніх технологій набирає все нових і нових виглядів [1]. Він перетворюється на шкідливу пухлину, що потребує не локальних рішень, а загального міжнародного втручання.

Повітряному транспорту на даний момент надається перше місце серед об'єктів тероризму. Воно і не дивно, адже саме теракти у літаках призводять до найбільшої кількості жертв, дестабілізують процеси у державі, підривають національну безпеку, завдають

нищівного удару по економіці. Це легкий спосіб для терориста отримати бажане. Саме тому чисельність терористичних угруповань зростає, їх діяльність стає все активнішою і небезпечнішою [2].

Саме через неувважність працівників аеропорту і створювалася найбільша кількість терактів. Знищити тероризм вкрай важко, якщо ні представники державного апарату, ні працівники спеціалізованих служб національної безпеки не працюватимуть сумлінно та старанно. Головним завдання кожного, хто зобов'язаний охороняти та захищати авіапростір держави, має бути виконання власної роботи на найвищому рівні [3]. Адже саме розуміння, що ти відповідаєш за життя кожного пасажира на борту, кожної людини, яка будь-яким чином постраждає від твоєї недбалості – є найбільшою мотивацією та поштовхом. Професійність, відданість справі та виключно проукраїнські поклики, на мою думку, є основними критеріями у відборі працівників для виконання такої важливої та відповідальної роботи.

Також для попередження жахливих наслідків та охорони держави від терористичних актів національна влада мусить продумати політику своїх дій у даному питанні, щоб захистити своїх громадян та країну в цілому. Ще у складі СРСР масштаби авіатероризму змусили уряд й авіакомпанії вжити низку заходів по боротьбі з піратами. На початку 70-х років в Україні для боротьби з авіапіратством були створені спецпідрозділи міліції в аеропортах. Вже з отриманням незалежності Україна почала створювати в аеропортах та підприємствах цивільної авіації національні служби авіаційної безпеки. Перша така служба почала діяти у Державному міжнародному аеропорту «Бориспіль» у 1995 році.

Виникає потреба для створення низки засобів з новітніх технологій, які б дали змогу екіпажу не тільки повідомити про стан в салоні літака, але й наприклад дистанційно управляти літаком у разі небезпеки захоплення терористами та примусово посадити літак з землі. Також важливим є впровадження курсів для членів екіпажу, щоб кожен знав, як поводитись на випадок терактів.

Отже, тероризм в цілому – це велика проблема нашого суспільства, що потребує швидкого вирішення. Боротьба з тероризмом (особливо авіатероризмом) має стати провідним напрямком міжнародної політики. Україна, яка має великий авіаційний потенціал, теж має прийняти активну участь у співробітництві в боротьбі з тероризмом. Ефективне протистояння, сумлінна праця, досвід європейських країн та правильні висновки з минулого допоможуть попередити терористичні акти та захистити повітряний простір України.

Література

1. Национальная и глобальная безопасность. Терроризм в мегаполисе: оценка угроз и защищенности. / под. общ. ред. В.З. Дворкина. – М.: Феникс, 2002. – С. 12-13.
2. Гладченко В. Г. Міжнародне публічне право / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожний. – К.: Либідь, 2002. – 463 с.
3. Близнюков А. Г. Безопасность на воздушном и водном транспорте / А. Г. Близнюков // Право и безопасность. – 2006. – № 1. – 345 с.

UDC 342.95:35.078.3 (477) (043.2)

Iurynets J. L., Doctor of Law,
Associate Professor,
Savela V. A., a student,
Educational and Research Institute of Law,
National Aviation University, Kyiv

ENSURING THE RIGHTS OF PASSENGERS DURING AIR TRANSPORTATION

With the emergence of the opportunity to fly, there is a need to regulate the air relations that arise between the passengers of air transport and the company that provides such services. To this end, a number of international legal acts have been concluded and ratified, which guarantee the protection of the rights of passengers and their safe transportation.

Various socio-economic and political changes in Ukraine determine the necessity of increase of efficiency of protection of the rights of citizens and guarantees of implementation provided for in article 42 of the Constitution of the state duty to protect the rights of citizens as consumers [1].

The Constitution established the priority of human and citizen rights in the activities of the state. But in case of disputes, representatives of airlines prove the unfitness of the legislation on the protection of the rights of consumers of air transportation, thereby violating the rights of passengers. In this regard, the need to improve national legislation in the field of consumer protection, in particular in the aviation industry, has become urgent.

According to the article 98 of the Air code of Ukraine, air transportation is carried out on the basis of an agreement between the air carrier and the passenger or consignor. Each air carriage agreement and its terms and conditions shall be certified by a document of carriage issued by the air carrier or its authorized organizations (agents) [2].